

Datum

2024-05-20

Adress

Rönnebladsgatan 1 B

Diarienummer

GRF-2024-8843

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss angående Remiss Utbildningsdepartementet
- Skolor
mot brott (SOU 2024:17) STK-2024-556
STK-2024-556**

Grundskolenämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Grundskolenämnden ser positivt på de delar av remissen som syftar till att ytterligare förbättra utbildnings- och arbetsmiljön i våra skolor, men ställer sig kritisk eller avvaktande till andra delar och har några förslag som kan utveckla förslaget. Bland annat anser nämnden att skolans huvuduppgift med undervisning i högre grad bör betonas och att förebyggande strukturer som redan finns såsom samarbete med andra myndigheter görs tydligare och kan utvecklas utifrån skolenhetens behov.

Grundskolenämnden vill lyfta farhågan att de nya regelverk som remissen föreslår kommer att skapa mer administrativt arbete för skolorna samt riskera att skolledningen hålls ansvarig för om en skola, vid en eventuell händelse, anses brista i säkerhet. Grundskolenämnden vill poängtera att det aldrig kan vara endast skolans ansvar för om en enskild elev/elever utsätter andra elever eller personal för hot och våld. Det förebyggande arbetet involverar elevhälsan, socialtjänst, polis och civilsamhälle. Polisanmälningar görs redan idag vid grovre brott och händelser. Grundskolenämnden ser ingen anledning till att regelverket för detta ska ändras och ställer sig också kritisk till syftet med att kunna visitera elevers väskor, när detta ändå inte får göras på individnivå och vid specifik misstanke mot enskild elev.

Yttrande

Övergripande är det positivt med ett fokus för att ytterligare förbättra arbetsmiljön och på så sätt lärmiljön inom skolverksamheten. Att ge fler redskap för att främja och att förebygga i stället för att reaktivt behandla händelser ser nämnden kan utvecklas i

utredningen förslagsområden. Även att uppföljning ska göras för vidtagna åtgärders effekter.

Det finns även aspekter under respektive förslagsområde som grundskolenämnden anser ytterligare kan beaktas som redovisas nedan:

En reglering av det brottsförebyggande arbetet i skolan

Grundskolenämnden vill betona det uppdrag som redan finns för skolans verksamhet med att arbeta mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Detta uppdrag tillsammans med en samverkansstruktur med berörda såsom den lokala polisen, socialtjänst och civilsamhället kan i stället göras tydligare där skolan skulle kunna stödjas med ändamålsenliga metoder utifrån den problembild som skolan och i vissa fall det omkringliggande samhället definierar. Att lägga till ytterligare administrativa moment som beskrivs i ärendet måste ännu mer noggrant vägas utifrån skolans pedagogiska huvuduppdrag. Dessutom vill nämnden att det anläggs ett perspektiv på vilken nivå ett problem kan lösas; skolnivå, gruppnivå eller individnivå. Att exempelvis beskriva ett problem på skolnivå där egentligen insatser måste göras på individ- eller gruppnivå kan skapa en trubbighet som ska undvikas. Att stödja skolenheten hur denna bedömning ska göras vore en bra utveckling.

Beredskap för allvarliga våldssituationer

Grundskolenämnden anser att utredningens koppling till nya bestämmelser i skollagen om att ha beredskap för allvarliga våldssituationer ännu tydligare bör sättas i relation till de bestämmelser som redan finns inom arbetsmiljö och tillsyn av elever. Detta är exempelvis utgångspunkten inom grundskolenämndens verksamhet. Även att det anläggs ett perspektiv där våldssituationer som inte är allvarliga kan hanteras utifrån att de inte ska eskalera. Grundskolenämnden ser också att området breddas för att kunna inkludera andra säkerhetssituationer utifrån den riskbedömning som görs inom verksamheten.

Tillträde till verksamhetens område

Grundskolenämnden ser att föreslagen skrivelse bra och att den överensstämmer med hur nämndens verksamhet redan arbetar.

En möjlighet att undersöka väskor och andra föremål

Grundskolenämnden ställer sig kritisk till syftet med detta förslag då det endast får utföras på gruppnivå och polis ändå måste tillkallas vid misstanke om enskild elev. Grundskolenämnden anser att det är viktigt att ett stödmaterial utgår från ett opartiskt och icke-diskriminerande perspektiv när kroppsvisitation beslutas exempelvis vid

stickprovskontroller. Även betonas tidigare aspekt att skolans huvuduppdrag är att bedriva undervisning bör inkluderas även under detta område.

En skyldighet att anmäla till polisen

Grundskolenämnden ställer sig avvaktande till detta förslag och menar att det redan idag finns möjligheter för skolorna att polisanmäla brott. Då flertalet elever inom grundskolans verksamhet inte är straffmyndiga ser förvaltningen att det stödmaterial som ska utarbetas blir konkret så att få eller helst inga tveksamheter kan föreligga om handlingsalternativ. Ett ställningstagande om vad som händer om det av någon orsak missas eller underlåts att göra en polisanmälan bör också tillfogas. Grundskolenämndens verksamhet har ett utgångsmaterial på området som samverkats med kommunpolisen.

En ändring av läroplanerna

Grundskolenämnden ser föreslagen komplettering som bra men vill här ändå betona vikten av det värdegrundsuppdrag som finns för skolan. Elevhälsans uppdrag att underlätta i lärandet har också en viktig funktion. Att lägga ännu mer resurser på dessa uppdrag utifrån att stödja med ändamålsenliga metoder får vägas i effekt mot att ändra i läroplanen utifrån beskrivning i ärendet.

Barnrättsperspektivet

Utredningen kan utveckla konsekvenserna på hur förslagen påverkar skolans grunduppdrag att erbjuda utbildning och betydelse som skyddsfaktor mot kriminalitet. Dessutom hur en skolas arbete på området i enlighet med nya bestämmelser löpande kan fördes med analys av barnets rättigheter i skolan.

Ordförande Sara Wettergren

Grundskoledirektör Peter Lindberg

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]